T077 BL VII (16) 1442 Căn Bản Thuyết Nhất Thiết Hữu Bộ Tỳ Nại Da Q16

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

CAÊN BAÛN THUYEÁT
NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA
QUYEÅN 16

Hoïc Xöù Thöù Möôøi Ba: TAÙNH AÙC TRAÙI CAN

Ñöùc Baïc-giaø-phaïm ôû trong vöôøn Cu-sö-la, nöôùc Kieàu-thieåm-tyø, luùc ñoù cuï thoï Xieån-ñaø ñaõ phaïm toäi maø khoâng chòu nhö phaùp saùm hoái. Caùc Bí-soâ thaân höõu thaáy vaäy, vì muoán cho cuï thoï Xieån-ñaø ñöôïc lôïi ích an laïc neân khuyeân raèng: “Thaày phaïm toäi neân nhö phaùp saùm hoái”, cuï thoï Xieån-ñaø noùi: “Ngöôøi naøo phaïm toäi, ngöôøi ñoù seõ nhö phaùp saùm hoái”, Caùc Bí-soâ thaân höõu noùi: “Chính thaày phaïm toäi laïi muoán baûo ai saùm hoái”, cuï thoï Xieån-ñaø noùi: “Ngöôøi naøo coù truy hoái, ngöôøi ñoù seõ saùm hoái”, caùc Bí- soâ thaân höõu noùi: “Thaày ñaõ phaïm toäi neân sanh truy hoái”, cuï thoï Xieån-ñaø noùi: “Caùc cuï thoï chôù ñeán noùi vôùi toâi toát hay xaáu; toái cuõng khoâng noùi caùc cuï thoï toát hay xaáu. Caùc cuï thoï ñöøng coù khuyeân toâi, cuõng ñöøng luaän baøn veà toâi nöõa. Caùc cuï thoï, caùc thaày goàm nhieàu doøng hoï, goàm nhieàu chuûng toäc ñeán ñaây xuaát gia, cuõng nhö caùc loaïi laù caây gioù thoåi gom laïi moät choã. Caùc cuï thoï cuõng nhö vaäy, do Theá Toân cuûa toâi chöùng voâ thöôïng giaùc neân caùc thaày goàm nhieàu toäc taùnh ñeán ñaây caàu xuaát gia”. Caùc Bí-soâ nghe Xieån-ñaø noùi nhö vaäy lieàn quôû traùch raèng: “Taïi sao Bí-soâ cuøng caùc Bí-soâ ñoàng moät phaùp Phaät, ñoàng moät hoïc xöù, khi caùc Bí-soâ nhö phaùp nhö luaät khuyeân can saùm hoái maø töï thaân khoâng chòu nghe lôøi khuyeân can”. Caùc Bí-soâ lieàn ñem nhaân duyeân naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Bí-soâ: Caùc thaày neân can ngaên rieâng Xieån-ñaø, neáu coù ngöôøi naøo gioáng nhö vaäy cuõng neân can ngaên nhö sau: “Naøy Xieån-ñaø, cuï thoï cuøng caùc Bí-soâ ñoàng moät phaùp Phaät, ñoàng moät hoïc xöù; khi caùc Bí-soâ nhö phaùp nhö luaät khuyeân can saùm hoái, töï thaân laïi khoâng chòu nghe lôøi khuyeân can. Cuï thoï neân nghe theo lôøi khuyeân can, caùc Bí-soâ nhö phaùp nhö luaät khuyeân can thaày, thaày cuõng nhö phaùp nhö luaät khuyeân can caùc Bí-soâ. Do khuyeân can laãn nhau, daïy baûo cho nhau, thuyeát hoái laãn nhau nhö vaäy, chuùng taêng Bí-soâ cuûa

ñöùc Nhö lai ÖÙng chaùnh ñaúng giaùc môùi ñöôïc taêng tröôûng. Cuï thoï chôù neân choáng traùi lôøi khuyeân can". Caùc Bí-soâ vaâng lôøi Phaät daïy ñeán can rieâng Xieån-ñaø, khi caùc Bí-soâ can rieâng noùi gioáng nhö ñoaïn vaên treân, cuï thoï Xieån-ñaø vaãn chaáp chaët lôøi ñaõ noùi tröôùc ñoù, noùi raèng: "Chæ coù vieäc naøy laø chaân thaät, caùc vieäc khaùc ñeàu laø hö voïng". Caùc Bí-soâ lieàn ñem nhaân duyeân naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Bí-soâ: "Caùc thaày neân baïch töù yeát ma can ngaên, neáu coù ngöôøi naøo gioáng nhö theá cuõng neân baïch töù can nhö sau" traûi toïa cuï, ñaùnh kieàn chuøy, nhoùm taêng nhö thöôøng ñaõ laøm. Taêng nhoùm roài moät Bí-soâ tröôùc taùc baïch raèng: Ñaïi ñöùc taêng laéng nghe, cuï thoï Xieån-ñaø naøy, caùc Bí-soâ ñaõ nhö lôøi Phaät daïy trong Giôùi kinh, nhö phaùp nhö luaät khuyeân can saùm hoái, töï thaân laïi khoâng chòu nghe lôøi khuyeân can, coøn noùi raèng: Caùc cuï thoï chôù ñeán noùi vôùi toâi toát hay xaáu; toâi cuõng khoâng noùi caùc cuï thoï toát hay xaáu. Caùc cuï thoï ñöùng coù khuyeân can toâi, cuõng ñöøng luaän baøn veà toâi nöõa. Khi ñöôïc can rieâng Xieån-ñaø vaãn chaáp chaët lôøi ñaõ noùi tröôùc kia, noùi raèng: Chæ vieäc naøy laø chaân thaät, caùc vieäc khaùc ñeàu laø hö voïng. Neáu taêng ñuùng thôøi ñeán, taêng chaáp thuaän, nay taêng baïch töù yeát ma can ngaên Xieån-ñaø raèng: Naøy Xieån-ñaø, caùc Bí-soâ ñaõ nhö lôøi Phaät daïy trong Giôùi kinh, nhö phaùp nhö luaät khuyeân can saùm hoái, töï thaân laïi khoâng chòu nghe lôøi khuyeân can, coøn noùi raèng: Caùc cuï thoï chôù ñeán noùi vôùi toâi toát hay xaáu, toâi cuõng khoâng noùi caùc cuï thoï toát hay xaáu. Cuï thoï Xieån-ñaø haõy neân boû vieäc töï thaân khoâng chòu nghe lôøi khuyeân can ñi. Baïch nhö vaäy. Keá taùc yeát ma: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe, cuï thoï Xieån-ñaø naøy, caùc Bí-soâ ñaõ nhö lôøi Phaät daïy trong Giôùi kinh nhö phaùp, nhö luaät khuyeân can saùm hoái, töï thaân khoâng chòu nghe lôøi khuyeân can, coøn noùi raèng: Caùc cuï thoï chôù ñeán noùi vôùi toâi toát hay xaáu, toâi cuõng khoâng noùi caùc cuï thoï toát hay xaáu. Caùc cuï thoï ñöøng khuyeân can toâi nöõa. Caùc Bí-soâ lieàn can rieâng, khi ñöôïc can rieâng Xieån-ñaø vaãn chaáp chaët lôøi ñaõ noùi tröôùc ñoù, noùi raèng: Chæ vieäc naøy laø chaân thaät, caùc vieäc khaùc ñeàu laø hö voïng. Nay Taêng baïch töù yeát ma can ngaên Xieån-ñaø nhö sau: Naøy Xieån-ñaø, caùc Bí-soâ ñaõ nhö lôøi Phaät daïy trong Giôùi kinh nhö phaùp, nhö luaät khuyeân can saùm hoái, töï thaân khoâng chòu nghe lôøi khuyeân can, coøn noùi: Caùc cuï thoï chôù ñeán noùi vôùi toâi toát hay xaáu, toâi cuõng khoâng noùi caùc cuï thoï toát hay xaáu. Cuï thoï haõy neân boû vieäc töï thaân khoâng chòu nghe lôøi khuyeân can naøy ñi. Caùc cuï thoï naøo chaáp thuaän Taêng baïch töù yeát ma can ngaên Xieån-ñaø: "Cuï thoï neân töï thaân nghe lôøi khuyeân can, caùc Bí-soâ nhö phaùp nhö luaät khuyeân can cuï thoï, cuï thoï cuõng nhö phaùp nhö luaät khuyeân can caùc Bí-soâ. Do khuyeân can laãn nhau, daïy baûo cho nhau, thuyeát hoái laãn nhau nhö theá, chuùng taêng Bí-soâ

cuûa ñöùc Nhö lai ÖÙng chaùnh ñaúng giaùc môùi ñöôïc taêng tröôûng. Cuï thoï haõy neân boû vieäc töï thaân khoâng chòu nghe lôøi khuyeân can naøy ñi". Vò naøo chaáp thuaän thì im laëng, khoâng chaáp thuaän thì noùi. Ñaây laø yeát ma laàn thöù nhaát, laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng gioáng nhö vaäy. Caùc Bí-soâ vaâng lôøi Phaät daïy taùc phaùp baïch töù can ngaên nhöng cuï thoï Xieån-ñaø vaãn chaáp chaët lôøi ñaõ noùi tröôùc ñoù, noùi raèng: "Chæ vieäc naøy laø chaân thaät, caùc vieäc khaùc ñeàu laø hö voïng". Caùc Bí-soâ lieàn ñem nhaân duyeân naøy baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ... cho ñeán baûo caùc Bí-soâ: Ta quaùn möôøi coâng ñöùc lôïi neân cheá hoïc xöù naøy cho caùc ñeä töû nhö sau: "Neáu laïi coù Bí-soâ taùnh aùc khoâng nghe lôøi khuyeân can, caùc Bí-soâ nhö lôøi Phaät daïy ôû trong Giôùi kinh nhö phaùp nhö luaät khuyeân can saùm hoái. Khi khuyeân can khoâng chòu nghe lôøi coøn noùi raèng: Caùc Ñaïi ñöùc chôù noùi toâi toát hay xaáu, toâi cuõng khoâng noùi caùc Ñaïi ñöùc toát hay xaáu, caùc Ñaïi ñöùc ñöøng khuyeân can, cuõng ñöøng luaän noùi veà toâi nöõa. Caùc Bí-soâ neân noùi vôùi Bí-soâ aáy raèng: Cuï thoï khoâng neân khoâng nghe lôøi khuyeân can, caùc Ñaïi ñöùc nhö lôøi Phaät daïy ôû trong Giôùi kinh nhö phaùp nhö luaät khuyeân can thì neân nghe theo lôøi khuyeân. Cuï thoï nhö phaùp khuyeân can caùc Bí-soâ, caùc Bí-soâ cuõng nhö phaùp khyeân can cuï thoï, do khuyeân can laãn nhau, daïy baûo cho nhau, thuyeát hoái laãn nhau, nhö vaäy chuùng Thanh vaên cuûa ñöùc Nhö lai ÖÙng chaùnh ñaúng giaùc môùi ñöôïc taêng tröôûng. Cuï thoï neân boû vieäc khoâng chòu nghe lôøi khuyeân can naøy ñi. Khi caùc Bí-soâ can ngaên nhö vaäy, chòu boû thì toát; neáu khoâng chòu boû thì neân aân caàn ba laàn chaùnh thöùc can ngaên, y theo giaùo phaùp gaïn hoûi khieán cho boû vieäc aáy, chòu boû thì toát, neáu khoâng chòu boû thì phaïm Taêng-giaø- phaït-thi-sa." Neáu laïi coù Bí-soâ laø chæ cho Xieån-ñaø hoaëc coù ai gioáng nhö theá. Taùnh aùc khoâng chòu nghe lôøi khuyeân can laø thieän Bí-soâ duøng lôøi tuøy thuaän khoâng traùi chaùnh lyù khuyeân can maø vaãn coá chaáp khoâng chòu nghe lôøi khuyeân can. Caùc Bí-soâ laø chæ cho ngöôøi ôû trong phaùp naøy. Nhö Phaät ñaõ daïy ôû trong Giôùi kinh: Phaät laø Ñaïi sö; ôû trong Giôùi kinh laø chæ cho boán Ba-la-thò-ca, ba möôi Taêng-giaø-phaït-thi-sa, hai Baát ñònh, ba möôi Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeå-ca, chín möôi Ba-daät-ñeå-ca, boán Ba-la-ñeà- ñeà-xaù-ni, Chuùng ña hoïc phaùp, baûy phaùp dieät traùnh; kinh laø chæ cho nghóa löôïc baøy giaûi thích theo thöù lôùp. Nhö phaùp nhö luaät khuyeân can maø khoâng chòu nghe theo laø töï giöõ taùnh aùc chaáp chaët khoâng chòu boû. Coøn noùi raèng: Caùc ñaïi ñöùc chôù noùi toâi toát hay xaáu laø noùi vieäc toát khoâng caàn khuyeân, vieäc aùc cuõng chôù ngaên caûn, ñaây ñeàu laø lôøi can rieâng. Ñaïi döùc ñöøng coù khuyeân can toâi nöõa laø noùi duø coù aân caàn theâm nöõa cuõng khoâng

nghe theo. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo?: Khi bieát caùc Bí-soâ can ngaên nhö phaùp maø khoâng chòu nghe theo, phaïm toäi naëng nheï nhö trong giôùi tröôùc ñaõ noùi. Luùc ñoù caùc Bí-soâ ñeàu coù nghi neân baïch Phaät: "Theá Toân, Bí-soâ Xieån-ñaø naøy coù nhôn duyeân gì maø yû vaøo theá löïc doøng hoï cuûa

Nhö lai, töï thò ngaïo maïn laêng nhuïc caùc thieän Bí-soâ?". Phaät baûo caùc Bí-soâ: "Bí-soâ Xieån-ñaø naøy khoâng phaûi chæ ngaøy nay môùi yû laïi vaøo Ta kieâu ngaïo khinh thöôøng caùc Bí-soâ, maø trong quaù khöù cuõng ñaõ yû laïi vaøo Ta ôû trong caùc Baø-la-moân, cö só thieän haûo, töï khoe mình kieâu maïn. Caùc thaày haõy laéng nghe: Thuôû xöa trong thaønh Thaïch Thieát coù Baø-la-moân teân laø Nguyeät Töû, cöôùi moät ngöôøi con gaùi trong doøng toäc laøm vôï. Khoâng bao laâu sau sanh moät con trai ñaët teân laø Nguyeät-quang, tuoåi vöøa lôùn khoân ñaõ bieát troâng coi gia nghieäp. Thôøi gian sau Nguyeät Töû laâm troïng bònh, vôï con khoâng coù chaêm soùc, ñöùa tôù gaùi trong nhaø suy nghó: "Vò Baø-la-moân naøy thöôøng ngaøy lo toan traêm vieäc, cung caáp côm aùo cho chuùng ta, nay laâm troïng bònh vôï con khoâng coù chaêm soùc, oâng laø chuû ta, ta khoâng chaêm soùc laø ñieàu khoâng neân". Nghó roài lieàn ñeán choã thaày thuoác noùi raèng: "Hieàn thuû coù bieát Baø-la-moân Nguyeät Töû khoâng?", thaày thuoác noùi: "Toâi coù bieát oâng aáy, khoâng bieát hieän nay oâng aáy theá naøo?", ñöùa tôù gaùi noùi: "Hieän nay oâng aáy laâm troïng bònh, vôï con khoâng coù chaêm soùc, oâng coù theå keâ toa thuoác cho oâng aáy khoâng?", thaày thuoác noùi: "Neáu vôï con oâng aáy khoâng coù chaêm soùc thì ai chaêm soùc cho oâng aáy?", ñöùa tôù gaùi noùi: "Toâi seõ chaêm soùc cho oâng aáy". Vò thaày thuoác lieàn y theo bònh keâ toa, ñöùa tôù gaùi mang thuoác veà taän tình chaêm soùc, khoâng bao laâu sau bònh daàn thuyeân giaûm. Baø-la-moân Nguyeät Töû suy nghó: "Ta mang bònh khoå maø vôï con khoâng coù chaêm soùc, ta ñöôïc soáng coøn laø nhôø ôn cuûa ñöùa tôù gaùi, ta ñaâu theå khoâng baùo ñaùp". Nghó roài lieàn noùi vôùi ñöùa tôù gaùi: "Hieàn thuû, toâi mang bònh khoå vôï con khoâng chaêm soùc, nhôø hieàn thuû lo thuoác thang chaêm soùc neân ñöôïc soáng coøn. Vaäy hieàn thuû muoán gì toâi seõ laøm cho ñöôïc toaïi nguyeän". Tôù gaùi noùi: "Neáu ñaïi gia ñoái vôùi toâi coù yeâu meán rieâng thì xin haõy cuøng toâi giao hoan". Nguyeät Töû noùi: "Caàn gì phaûi laøm vieäc giao hoan naøy, toâi seõ cho hieàn thuû naêm traêm kim tieàn vaø giaûi phoùng kieáp noâ leä haï tieän cho hieàn thuû". Tôù gaùi noùi: "Ñaïi gia, tuy toâi mong ñöôïc thoaùt khoûi kieáp noâ leä haï tieän, nhöng toâi laïi mong muoán ñöôïc cuøng oâng giao hoan". Nguyeät Töû noùi: "Neáu hieàn thuû muoán theá thì cöù theo yù nguyeän cuûa hieàn thuû. Khi naøo nguyeät kyø qua, thaân tònh thì haõy ñeán baùo cho toâi bieát". Thôøi gian sau, khi nguyeät kyø qua, thaân tònh, ngöôøi tôù gaùi lieàn ñeán

baùo cho Ñaïi gia Nguyeät Töû bieát, Nguyeät Töû lieàn cuøng ngöôøi tôù gaùi giao hoan. Khoâng bao laâu sau, ngöôøi tôù gaùi mang thai, vôï cuûa Nguyeät Töû bieát ñöôïc choàng mình tö thoâng vôùi ñöùa tôù gaùi nay ñaõ mang thai, lieàn haønh haï ñöùa tôù gaùi naøy khoå sôû, khieán cho cho côm khoâng ñuû no, aùo khoâng ñuû aám. Tôù gaùi naøy suy nghó: "Chaéc coù höõu tình baïc phöôùc gaù vaøo trong thai cuûa ta, neân ngaøy ñaàu mang thai ñaõ bò vôï cuûa Ñaïi gia ñaùnh ñaäp haønh haï khoå sôû, khieán ta côm khoâng ñuû no, aùo khoâng ñuû aám". Thôøi gian sau ñuû ngaøy thaùng ngöôøi tôù gaùi naøy sanh haï moät con trai lieàn suy nghó: "Ñaây laø

höõu tình baïc phöôùc, ngay ngaøy ñaàu mang thai ñaõ khieán ta bò vôï cuûa Ñaïi gia ñaùnh ñaäp haønh haï khoå sôû... Neáu ñeå höõu tình naøy lôùn leân, ta caøng theâm ñoùi khoå". Nghó roài ngöôøi tôù gaùi lieàn boû haøi nhi vaøo trong chaäu giaët ñònh ñem ra ngoaøi boû, Baø-la-moân Nguyeät Töû troâng thaáy lieàn hoûi: "Hieàn thuû, coù gì ôû trong chaäu giaët?", tôù gaùi ñaùp laø khoâng coù gì nhöng Nguyeät Töû cho laø coù neân baûo mang ñeán cho oâng xem, giôû ra xem môùi thaáy moät haøi nhi môùi sanh ôû trong chaäu giaët lieàn hoûi ngöôøi tôù gaùi: "Hieàn thuû muoán ñem vaát boû phaûi khoâng?", tôù gaùi khoùc noùi: "Höõu tình baïc phöôùc naøy khi môùi vaøo thai lieàn bò vôï cuûa Ñaïi gia ñaùnh ñaäp haønh haï khoå sôû, khieán toâi aùo khoâng ñuû che thaân, côm khoâng ñuû no buïng. Toâi nghó neáu höõu tình baïc phöôùc naøy lôùn leân toâi seõ caøng theâm ñoùi khoå neân toâi muoán töø boû noù". Nguyeät Töû nghe roài noùi raèng: "Ñöùa treû naøy coù toäi gì, ñeàu laø loãi cuûa ta". Nguyeät Töû lieán an uûi khuyeán duï ngöôøi tôù gaùi mang veà nuoâi, ñoàng thôøi noùi vôùi ngöôøi vôï chaùnh: "Naøng haù khoâng nhôù tröôùc kia khi ta laâm troïng bònh, naøng vaø con ñeàu khoâng quan taâm chaêm soùc, chính nhôø ñöùa tôù gaùi aáy neân ta môùi ñöôïc soáng coøn. Neáu naøng san seû ñöôïc cho ñöùa tôù gaùi aáy thì toát, neáu khoâng ñöôïc thì ta seõ laäp naøng aáy leân laøm gia tröôûng, naøng trôû thaønh keû haàu hai ngöôïc laïi". Ngöôøi vôï nghe choàng noùi nhö vaäy heát söùc kinh haõi nghó raèng: "Baø-la-moân naøy taùnh voán baïo aùc, neáu ta khoâng nghe theo lôøi aét seõ bò laêng nhuïc". Nghó roài lieàn noùi vôùi choàng: "Em thaät khoâng bieát chaøng coù tö aùi vôùi ñöùa tôù gaùi naøy, töø nay veà sau em seõ khoâng nhö vaäy nöõa". Haøi nhi kia do bò boû trong chaäu giaët saép ñem ra ngoaøi vaát boû maø ñöôïc cöùu ñem veà nuoâi laïi cho ñeán lôùn neân ñöôïc goïi laø "Hoaùn boàn'. Ñöùa treû Hoaùn Boàn naøy ñöôïc cuøng aên nhöõng moùn ngon vôùi cha, khi cha ñöôïc môøi ñeàu ñöôïc cha daãn ñi theo. Thôøi gian sau Baø-la-moân Nguyeät Töû laâm troïng bònh lieàn keâu tröôûng töû Nguyeät-quang ñeán noùi raèng: "Sau khi cha qua ñôøi, con khoâng coù thieáu thoán gì nhöng Hoaùn boàn tuoåi coøn thô aáu, con neân öu nieäm noù, khoå vui coù nhau". Nguyeät-quang cung kính vaâng lôøi cha daïy, khoâng bao laâu sau duø ñöôïc thuoác thang ñaày ñuû nhöng bònh tình khoâng thuyeân giaûm, cuoái cuøng Baø-la-moân Nguyeät Töû qua ñôøi,

nhö coù baøi tuïng: "Tích tuï ñeàu tieâu taùn Cao ngaát aét rôi rôùt Hieäp hoäi roài bieät ly Coù thaân ñeàu phaûi cheát". Luùc ñoù vôï con vaø hoï haøng buoàn thöông than khoùc duøng luïa taïp saéc quyù giaù taåm lieäm Baø-la-moân roài ñöa ñeán röøng thaây nhö phaùp hoûa taùng. Sau ñoù Nguyeät-quang baûo Hoaùn Boàn: "Töø nay em ñeán ôû chung, aên chung moät maâm vôùi anh". Meï cuûa Nguyeät-quang lieàn noùi: "Con khoâng neân ôû chung vaø aên chung moät maâm vôùi con cuûa ñöùa tôù gaùi". Nguyeät- quang noùi: "Tröôùc kia meï noùi noù laø em con, sao nay laïi noùi laø con cuûa ñöùa tôù gaùi?". Meï cuûa Nguyeät-quang noùi: "Cha con luùc sanh tieàn baåm taùnh baïo aùc, ñaâu ai daùm noùi noù laø con cuûa ñöùa tôù gaùi". Hoaùn Boàn nghe roài lieàn ñeán hoûi meï mình: "Con coù thaät laø con cuûa ñöùa tôù gaùi

khoâng haû meï?”. Meï cuûa Hoaùn Boàn noùi: “Ñeàu do nghieäp quaù khöù, ai laø noâ nhi chöù. ÔÛ ñôøi maïnh hieáp yeáu laø chuyeän thöôøng, vôï cuûa Baø-la-moân naøy luoân taïo haïnh aùc, vaäy con neân ñeán phöông khaùc tìm keá soáng”. Hoaùn Boàn lieàn töø giaû meï ñeán phöông khaùc tìm keá soáng vaø töï ñoåi teân laø Nguyeät Tònh, lang thang khaép nôi cuoái cuøng ñeán thaønh Thaát-la-phieät. Trong thaønh naøy coù moät ñaïi thaàn Baø-la-moân chæ coù moät ngöôøi con gaùi dung maïo ñoan nghieâm, ai cuõng muoán ngaém nhìn, tuoåi ñaõ tröôûng thaønh neân vò ñaïi thaàn naøy raát muoán tìm moät chaøng reã quyù. Vò ñaïi thaàn suy nghó: “Con gaùi cuûa ta khoâng caàn ngöôøi choàng thuoäc quyù toäc, cuõng khoâng caàn tìm ngöôøi choàng giaøu coù, ñeïp trai; chæ caàn ngöôøi naøo ôû choã ta hoïc thoâng Töù minh luaän ta seõ gaõ”. Luùc ñoù nguyeät Tònh laø khaùch du phöông raát mong caàu hoïc neân tìm ñeán choã vò ñaïi thaàn, ñaïi thaàn hoûi: “Caäu töø ñaâu ñeán?”, ñaùp: “Con töø thaønh Thaïch Thieát ñeán”, ñaïi thaàn hoûi: “Caäu coù bieát caùc nhaân vaät ôû trong thaønh ñoù chaêng?”, ñaùp bieát, laïi hoûi: “Caäu coù bieát Baø-la-moân Nguyeät Töû khoâng?”. Nguyeät Tònh nghe ñeán teân lieàn khoùc, ñaïi thaàn hoûi: “Vì sao caäu khoùc?”, ñaùp: “Ngöôøi ñoù laø toân thaân cuûa toâi, nay ñaõ qua ñôøi roài”. Ñaïi thaàn noùi: “OÂng aáy voán laø baïn ta, ly bieät ñaõ laâu khoâng ngôø nay ñaõ qua ñôøi roài, thaät ñaùng tieác”. Khi bieát Nguyeät Tònh laø con cuûa Baø-la- moân Nguyeät Töû, vò ñaïi thaàn lieàn chaáp nhaän daïy cho Nguyeät Tònh hoïc Töù minh luaän, Nguyeät Tònh do baåm taùnh thoâng tueä neân khoâng bao laâu sau ñaõ hoïc thoâng hieåu raønh reõ luaän Töù minh. Baø-la-moân nhôù laïi lôøi nguyeän tröôùc laø neáu coù ngöôøi nam naøo ôû choã oâng hoïc thoâng luaän Töù minh, oâng seõ gaõ con gaùi cho ngöôøi ñoù. Vì vaäy oâng trang ñieåm cho con gaùi roài môøi trong thaân toäc ñeán thieát leã teá thaàn löûa, tay taû daãn con gaùi, tay phaûi röôùi

nöôùc kieát töôøng leân tay cuûa Nguyeät Tònh tuyeân boá tröôùc toân thaân: “Ma-naïp-baø, nay ta ñem ñöùa con gaùi naøy gaõ cho con laøm vôï”. Nguyeät Tònh ñoùn nhaän roài ñi quanh ñoáng löûa ba voøng, caùc Baø-la-moân khaùc ñoàng thanh chuù nguyeän cho ñoâi vôï choàng môùi cöôùi. Sau khi gaõ con gaùi, vò ñaïi thaàn giao vieäc troâng coi gia nghieäp laïi cho Nguyeät Tònh, Nguyeät Tònh trôû thaønh cöï phuù raát giaøu coù, caùc thöông buoân khaép nôi xa gaàn ñeàu tìm ñeán mua baùn. Trong soá caùc thöông buoân coù thöông buoân ôû thaønh Thaïch Thieát nhaän bieát Hoaùn Boàn neân baøn luaän vôùi nhau: “Hoaùn Boàn naøy nay laø choàng cuûa con gaùi vò ñaïi thaàn, trôû thaønh cöï phuù raát giaøu coù, ñuùng laø giaøu ngheøo do soá meänh khoâng ai bieát tröôùc ñöôïc”. Caùc thöông buoân naøy sau khi trao ñoåi mua baùn haøng hoùa xong lieàn trôû veà baùo cho Nguyeät- quang bieát tin, Nguyeät-quang nghe roài lieàn noùi vôùi meï: “Con vöøa nghe tin Hoaùn Boàn nay ñang ôû thaønh Thaát-la-phieät ñaõ trôû thaønh cöï phuù raát giaøu coù”. Meï Nguyeät-quang nghe xong trong loøng khoâng vui, thôøi gian sau gia ñình Nguyeät-quang ngaøy caøng sa suùt trôû neân ngheøo khoù, meï cuûa Nguyeät-quang noùi raèng: “Nhö tröôùc ñaây con nghe noùi Hoaùn Boàn laø em con, nay noù trôû

thaønh cöï phuù, con neân tìm ñeán noù, vôùi cuûa caûi saún coù noù coù theå giuùp ñôõ cho con". Nguyeät-quang noùi: "Tröôùc kia meï noùi noù laø con cuûa ñöùa tôù gaùi sao nay laïi noùi noù laø em con". Tuy noùi nhö vaäy nhöng Nguyeät-quang vaãn nghe theo lôøi meï tìm ñeán thaønh Thaát-la-phieät. Khi Hoaùn Boàn nghe noùi coù anh Nguyeät-quang cuøng ñoaøn thöông buoân ñaõ ñeán thaønh Thaát-la-phieät lieàn tìm ñeán chaøo ñoùn hoûi thaêm vaø noùi raèng: "Em töï ñaët teân laø Nguyeät Tònh, khoâng coøn goïi laø Hoaùn Boàn nöõa". Noùi roài röôùc anh veà nhaø giôùi thieäu vôùi vôï vaø baûo vôï löu taâm cung phuïng ñaày ñuû cho anh, vôï cuûa Nguyeät Tònh vaâng lôøi choàng ñaëc bieät löu taâm. Taùnh cuûa Nguyeät-quang oân nhu ñoä löôïng traùi vôùi Hoaùn Boàn baåm taùnh thoâ baïo, neân vôï cuûa Nguyeät Tònh noùi vôùi Nguyeät-quang: "Choàng em vaø anh töø moät nguoàn söõa maø ra, nhöng sao taùnh cuûa anh oân nhu ñoä löôïng, coøn choàng em laïi thoâ baïo khaùc xa". Nguyeät-quang noùi: "Ñoù laø do em chöa hoïc qua gia chuù", vôï Nguyeät Tònh noùi: "Xin anh thöông chæ cho em gia chuù", Nguyeät-quang lieàn noùi keä: "Minh chuù khoâng cho ngöôøi, Phaûi trao ñoåi môùi cho. Coù luùc ñöôïc thöøa söï, Coù luùc ñöôïc cuûa tieàn, Neáu khoâng nhö vaäy thì, Thaø cheát khoâng trao cho". Vôï Nguyeät Tònh nghe roài noùi: "Phaûi duøng bao nhieâu phaåm vaät

môùi ñoåi ñöôïc minh chuù?", Nguyeät-quang noùi: "Phaûi coù naêm traêm kim tieàn môùi trao cho minh chuù". Vôï Nguyeät lieàn laáy naêm traêm kim tieàn ñöa cho Nguyeät-quang noùi raèng: "Mong anh trao cho em gia chuù", Nguyeät- quang noùi: "Ñôïi ngaøy anh veà seõ trao cho em". Vôï cuûa Nguyeät Tònh vì mong ñöôïc gia chuù neân noùi vôùi choàng: "Ñaïi huynh ñeán chôi ñaõ laâu, sao anh khoâng trôï duyeân cho ñaïi huynh trôû veà?". Nguyeät Tònh lieàn baûo vôï: "Vaäy em chuaån bò löông thöïc ñi ñöôøng ñeå taëng ñöa ñaïi huynh". Noùi roài Nguyeät Tònh ñi tìm ñoaøn thöông buoân gôûi taëng phaåm vaät ñeå tieãn ñöa anh veà, luùc ñoù vôï cuûa Nguyeät Tònh lieàn ñöa cho Nguyeät-quang naêm traêm kim tieàn ñeå ñöôïc gia chuù, Nguyeät-quang nhaän tieàn roài noùi gia chuù: "Ngöôøi nöûa thaønh ñeàu bieát, Thaân toäc cuõng ñeàu hay, Hoaùn Boàn neân im laëng, Sa ha ñöøng noùi nöõa". Noùi gia chuù roài lieàn baûo vôï cuûa Nguyeät Tònh: "Nghóa cuûa minh chuù naøy raát saâu xa, thím neân hoïc thuoäc loøng, khi naøo Nguyeät Tònh hung baïo thì thím noùi raèng: Haõy ñôïi em ñoïc minh chuù. Neáu hoûi nghóa minh chuù thì neân noùi raèng: Neáu giaän la maéng nöõa em seõ noùi roäng nghóa naøy ra". Sau khi tieãn ñöa anh veà xong, Nguyeät Tònh trôû veà nhaø, ngöôøi vôï vì muoán bieát minh chuù hieäu nghieäm ra sao neân muoán thöû, beøn khoâng chuaån bò côm nöôùc cho choàng, khi Nguyeät Tònh hoûi lieàn noùi laø chöa kòp naáu, Nguyeät Tònh noåi giaän la maéng vaø noåi taùnh baïo ngöôïc, ngöôøi vôï lieàn y theo lôøi Nguyeät-quang daën noùi raèng: "Ñöøng la maéng nöõa, haõy nghe em ñoïc gia chuù". Khi Nguyeät Tònh baûo ñoïc nghe thöû, ngöôøi vôï lieàn ñoïc gia chuù nhö treân, Nguyeät Tònh nghe roài lieàn hoûi: "Nghóa cuûa minh chuù naøy nhö theá naøo?", ngöôøi vôï lieàn noùi: "Neáu giaän la maéng nöõa, em seõ noùi roäng nghóa naøy ra". Ngöôøi choàng nghe roài töø

ñoù im hôi laëng tieáng khoâng daùm baïo ngöôïc vôùi vôï nöõa.” Naøy caùc Bí-soâ, Baø-la-moân Nguyeät Töû laø tieàn thaân cuûa ta, Hoaùn Boàn laø tieàn thaân cuûa Xieån-ñaø. Xöa kia Hoaùn Boàn yû vaøo gia toäc cuûa ta maø khi doái ngöôøi, nay Xieån-ñaø cuõng yû vaøo toâng moân cuûa ta maø khinh thöôøng caùc vò ñoàng phaïm haïnh. Cho neân caùc Bí-soâ khoâng neân yû vaøo theá löïc maø khinh mieät ngöôøi khaùc, phaûi neân nhieáp taâm khieâm toán.” Caùc Ñaïi ñöùc, toâi ñaõ noùi möôøi ba phaùp Taêng-giaø-phaït-thi-sa, chín giôùi ñaàu vöøa laøm lieàn phaïm, boán giôùi sau ñeán ba laàn can môùi phaïm. Neáu Bí-soâ naøo phaïm moät trong möôøi ba phaùp naøy maø che giaáu, tuøy theo ngaøy che giaáu maø trao cho phaùp Ba-lôïi-baø-sa; haønh Ba-lôïi-baø-sa xong Taêng neân trao cho phaùp saùu ñeâm Ma-na-ñoûa; haønh Ma-na-ñoûa roài môùi

cho xuaát toäi, phaûi ñuû hai möôi taêng môùi xuaát toäi cho Bí-soâ kia, neáu thieáu moät ngöôøi khoâng ñuû hai möôi thì toäi cuûa Bí-soâ kia khoâng dieät tröø ñöôïc, maø caùc Bí-soâ ñeàu phaïm toäi, ñaây laø phaùp xuaát toäi. Nay hoûi caùc Ñaïi ñöùc trong ñaây coù thanh tònh khoâng? laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng hoûi nhö vaäy. Caùc Ñaïi ñöùc, toâi bieát chuùng thanh tònh vì im laëng, nay toâi nhôù giöõ nhö vaäy.

I. HAI PHAÙP BAÁT ÑÒNH Nhieáp Tuïng: Neáu ôû choã che khuaát Choã coù theå haønh daâm Vaø choã khoâng che khuaát Khoâng coù ngöôøi thöù ba. Theá Toân ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc röøng Theä-ña thaønh Thaát-la- phieät, luùc ñoù cuï thoï OÂ-ñaø-di vaøo saùng sôùm ñaép y mang baùt vaøo thaønh khaát thöïc roài ñeán nhaø ngöôøi vôï cuõ laø Caáp-ña. Caáp-ña thaáy OÂ-ñaø-di ñeán lieàn traûi toøa ngoài toát ñeïp, böôùc ra nghinh ñoùn vaø môøi ngoài treân toøa naøy. OÂ-ñaø-di ngoài xong, Caáp-ña leã kính roài ngoài neùp beân ñaàu goái cuûa OÂ-ñaø- di ñeå nghe phaùp, OÂ-ñaø-di duøng lôøi eâm dòu thuyeát phaùp. Vöøa luùc ñoù Loäc töû maãu Tyø-xaù-khönghe tieáng thuyeát phaùp bieát laø gioïng cuûa OÂ-ñaø-di neân muoán ñeán nghe, nhöng khi ñeán nôi troâng thaáy Caáp-ña ngoài neùp beân ñaàu goái cuûa OÂ-ñaø-di nghe phaùp lieàn nghó: “Ñaây khoâng phaûi aø vieäc neân laøm cuûa ngöôøi xuaát gia, neáu ngöôøi baát tín troâng thaáy vieäc naøy chaéc chaéc seõ cho laø Bí-soâ vôùi ngöôøi nöõ ôû choã khuaát laøm ñieàu phi phaùp roài cheâ traùch phæ baùng. Nay ta neân ñem nhôn duyeân naøy baïch Phaät”. Nghó roài Tyø-xaù- khö lieàn ñeán choã Phaät ñaûnh leã Phaät roài ngoài moät beân ñem vieäc treân baïch Phaät: “Cuùi xin Theá Toân töø nay veà sau vì caùc Thaùnh chuùng cheá hoïc xöù naøy ñeå sanh nhôù nghó, khoâng neân ôû choã khuaát moät mình ngoài chung moät choã vôùi ngöôøi nöõ. Xin thöông xoùt”. Theá Toân im laëng nhaän lôøi thænh caàu cuûa Tyø-xaù-khö, Tyø-xaù-khö bieát Phaät im laëng nhaän lôøi neân leã Phaät roài caùo lui. Sau ñoù Theá Toân do nhôn duyeân naøy taäp hoïp caùc Bí-soâ vì hai lyù do: Moät laø khieán caùc ñeä töû Thanh vaên cuûa Phaät bieát vieäc naøy laø khoâng neân laøm, hai laø cheá hoïc xöù. Luùc ñoù Theá Toân bieát maø vaãn hoûi OÂ-ñaø-di… cho ñeán caâu: Ta quaùn thaáy möôøi coâng ñöùc lôïi neân cheá hoïc xöù naøy cho caùc

ñeä töû nhö sau: “Neáu laïi coù Bí-soâ moät mình cuøng vôùi moät ngöôøi nöõ ngoài ôû choã che khuaát coù theå haønh daâm. Coù OÂ-ba-tö-ca chaùnh tín ôû trong ba phaùp tuøy noùi moät phaùp naøo hoaëc Ba-la-thò-ca, hoaëc Taêng-giaø-phaït- thi-sa, hoaëc Ba-daät-ñeå-ca. Bí-soâ ngoài kia töï noùi vieäc naøy ôû trong ba

phaùp tuøy theo moãi phaùp maø trò oaëc Ba-la-thò-ca, hoaëc Taêng-giaø-phaït- thi-sa, hoaëc Ba-daät-ñeå-ca, hoaëc y theo lôøi cuûa OÂ-ba-tö-ca ñaõ noùi ñeå trò toäi Bí-soâ kia. Nhö vaäy goïi laø phaùp Baát ñònh.” Neáu laïi coù Bí-soâ laø chæ cho OÂ-ñaø-di hoaëc coù ai khaùc gioáng nhö theá. Moät mình laø chæ coù moät Bí-soâ. Moät ngöôøi nöõ laø khoâng coù baïn gaùi, baïn nam hay huyønh moân naøo khaùc. Nöõ nhôn laø chæ cho gaùi coù choàng hoaëc chöa choàng coù theå laøm haïnh baát tònh. ÔÛ choã che khuaát coù naêm laø töôøng che, haøng raøo che, vaûi maøn che, röøng caây che vaø ñeâm toái che khuaát. Ngoài laø ngoài treân gheá, treân giöôøng… cao trong voøng moät taàm. Choã coù theå haønh daâm laø choã coù theå laøm haïnh baát tònh. Coù OÂ-ba-tö-ca chaùnh tín laø chæ cho ngöôøi nöõ ñoái vôùi Phaät, Phaùp Taêng coù loøng tin saâu ñaäm ñöôïc baát hoaïi tín, ñoái vôùi boán chôn ñeá khoâng coù nghi hoaëc ñöôïc quaû Kieán ñeá, daàu gaëp phaûi nhaân duyeân maát maïng vaãn khoâng coá yù noùi doái. Noùi ba phaùp laø neâu soá muïc. Tuøy noùi moät phaùp töùc laø boán phaùp Tha thaéng, möôøi ba phaùp Taêng-giaø-phaït-thi-sa, chín möôi toäi Ñoïa, phaïm moät phaùp trong nhöõng phaùp naøy. OÂ-ba-tö-ca chaùnh tín naøy ñoái vôùi toäi traïng khoâng bieát, cuõng khoâng bieát nhôn khôûi leân vieäc phaïm toäi, chæ thaáy Bí-soâ kia töï xöng ñöôïc phaùp thöôïng nhôn, cuøng ngöôøi nöõ hai thaân xuùc chaïm nhau, hoaëc uoáng röôïu, ñaøo ñaát, hoaïi sanh, hoaëc aên phi thôøi… ñaây laø baát ñònh khoâng coù chuaån xaùc. Neân nhö phaùp trò toäi Bí-soâ kia khieán vò aáy thuyeát hoái. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Neáu OÂ-ba-tö-ca chaùnh tín noùi: “Toâi thaáy Bí-soâ cuøng vôùi ngöôøi nöõ ñi moät mình khoâng thaáy ñöùng naèm ngoài”. Hoaëc noùi: “Toâi thaáy ñi ñöùng chöù khoâng phaûi ngoài naèm”. Hoaëc noùi: “Toâi thaáy ñi ñöùng ngoài chöù khoâng phaûi naèm”. Hoaëc noùi: “Toâi thaáy ñi ñöùng ngoài naèm”. Nhöõng tröôøng hôïp naøy ñeàu y theo lôøi cuûa OÂ-ba-tö-ca noùi maø xöû trò. Neáu OÂ-ba-tö-ca chaùnh tín thaáy Bí-soâ kia cuøng vôùi ngöôøi nöõ ñi ñöùng…, khi ñoái vaán Bí-soâ kia khoâng choáng ñoái vieäc naøy thì neân taùc phaùp yeát ma Mích toäi töôùng cho Bí-soâ kia nhö sau: ñaùnh kieàn chuøy, tröôùc baïch chuùng bieát, chuùng taäp hoïp roài môùi sai moät Bí-soâ taùc phaùp yeát ma. Phaät baûo caùc Bí-soâ: “Bí-soâ bò taùc phaùp yeát ma Mích toäi töôùng coù haønh phaùp nhö sau: khoâng neân cho ngöôøi xuaát gia vaø cho thoï vieân cuï, khoâng ñöôïc laøm y chæ sö, khoâng ñöôïc nuoâi Caàu tòch, neáu tröôùc ñaõ nuoâi thì khoâng neân cho thoï vieân cuï. Neáu thaáy Bí-soâ khaùc phaù giôùi, phaù kieán, phaù oai nghi, phaù tònh maïng khoâng ñöôïc gaïn hoûi, quôû traùch, cho laøm phaùp öùc nieäm. Khoâng ñöôïc giaùo thoï Bí-soâ, Bí-soâ ni, duø tröôùc ñaõ ñöôïc sai cuõng khoâng ñöôïc ñeán giaùo thoï. Khoâng ñöôïc cuøng Boá taùt, töï töù, khoâng ñöôïc taùc phaùp

yeát ma ñôn baïch, baïch nhò vaø baïch töù. Neáu coù ngöôøi khaùc thoâng hieåu Tyø-naïi-da thì khoâng ñöôïc ôû trong chuùng thuyeát Tyø-naïi-da. Bí-soâ naøo bò taùc phaùp naøy roài maø khoâng y theo lôøi Phaät daïy haønh nhöõng haønh phaùp naøy thì phaïm toäi Vieät phaùp". Neáu Bí-soâ kia sanh taâm cung kính tuøy thuaän khoâng choáng traùi thì neân ôû trong giôùi caàu Taêng giaûi yeát ma. Taêng bieát vò aáy thaät söï aên naên khoâng choáng traùi thì neân taùc phaùp yeát ma giaûi nhö sau: Nhö tröôùc taäp taêng, Bí-soâ phaïm ñuû oai nghi ñeán tröôùc vò Thöôïng toøa chaép tay baïch raèng: "Ñaïi ñöùc taêng laéng nghe, toâi Bí-soâ teân bò Taêng taùc phaùp yeát ma Mích toäi töôùng. Nay taâm toâi cung kính, tuøy thuaän khoâng choáng traùi, ôû trong giôùi xin Taêng giaûi yeát ma. Taêng vì toâi taùc phaùp yeát ma giaûi, toâi khoâng daùm traùi nghòch, xin Taêng vì toâi giaûi yeát ma Mích toäi töï töôùng, xin thöông xoùt". Baïch nhö vaäy. (3 laàn) Taêng neân sai moät Bí-soâ taùc phaùp yeát ma. Hai phaùp Baát ñònh naøy, noäi dung hôi gioáng nhau, chæ khaùc ôû choã laø phaùp thöù nhaát xaûy ra ôû thaønh Thaát-la-phieät, Bí-soâ OÂ-ñaø-di cuøng vôùi vôï cuõ laø Caáp-ña laø duyeân khôûi phaïm giôùi; OÂ-ba-tö-ca Loäc töû maãu Tyø- xaù-khö noùi ra vieäc naøy. Phaùp thöù hai xaûy ra ôû thaønh Vöông Xaù, Bí-soâ Thaát Lôïi Ca cuøng vôùi vôï cuûa tröôûng giaû Thieän Sanh laø duyeân khôûi phaïm giôùi; OÂ-ba-tö-ca, OÂ-bao-saùi-ñaø noùi ra vieäc naøy. Phaùp tröôùc laø caên cöù vaøo ba vieäc ôû choã che khuaát coù theå haønh daâm; phaùp sau laø ôû choã khoâng theå haønh daâm laø töôùng khaùc nhau. Giôùi töôùng nhö sau: "Neáu laïi coù Bí- soâ cuøng vôùi moät ngöôøi nöõ ngoài ôû choã khoâng che khuaát khoâng theå haønh daâm, coù OÂ-ba-tö-ca chaùnh tín tuøy noùi moät trong hai phaùp hoaëc Taêng-giaø-phaït-thi-sa, hoaëc Ba-daät-ñeå-ca. Bí-soâ ngoài kia töï noùi vieäc naøy ôû trong hai phaùp neân tuøy theo moãi phaùp maø xöû trò Bí-soâ kia, hoaëc phaïm Taêng-giaø-phaït-thi-sa, hoaëc phaïm Ba-daät-ñeå-ca, hoaëc döïa theo lôøi OÂ- ba-tö-ca ñaõ noùi ñeå xöû trò Bí-soâ kia. Nhö vaäy goïi laø phaùp Baát ñònh."

II. BA MÖÔI PHAÙP NI TAÙT KYØ BA DAÄT ÑEÅ CA

Nhieáp Tuïng:

Giöõ, lìa, chöùa, giaët y,
Laáy y, xin, thoï quaù,
Ñoàng giaù vaø khaùc chuû,
Sai söù ñöa giaù y.

Hoïc Xöù Thöù Nhaát: CHÖÙA Y DÖ KHOÂNG PHAÂN BIEÄT Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc röøng Theä-ña thaønh Thaát-la-phieät ,

luùc ñoù caùc Bí-soâ chöùa nhieàu ba y, moãi laàn ñaùnh raêng suùc mieäng, röûa tay chaân, leã baùi hai thaày, leã Phaät, lau queùt chuøa thaùp, vaøo thoân khaát thöïc,

thoï thöïc, thoï giaùo, thính phaùp… ñeàu maëc y khaùc nhau. Laïi theâm khi thay y, giaët y, hong phôi y… baän roän nhieàu vieäc neân boû pheá vieäc ñoïc tuïng, tö duy phaåm thieän. Caùc Bí-soâ thieåu duïc thaáy vaäy neân cheâ traùch: “Taïi sao Bí-soâ laïi chöùa nhieàu y dö pheá boû vieäc tu chaùnh nghieäp”. Cheâ traùch roài lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy taäp hoïp caùc Bí- soâ… ñuû lôøi quôû traùch haïng ngöôøi nhieàu ham muoán, khoâng bieát ñuû, khoù nuoâi, khoù laøm cho ñaày ñuû vaø khen ngôïi haïng ngöôøi ít ham muoán, bieát ñuû, deã nuoâi, deã laøm cho ñaày ñuû, bieát löôïng maø thoï nhaän, tu haïnh Ñoã-ña (ñaàu ñaø). Quôû traùch roài baûo caùc Bí-soâ: Ta quaùn thaáy möôøi coâng ñöùc lôïi neân cheá hoïc xöù naøy cho caùc ñeä töû nhö sau: “Neáu laïi coù Bí-soâ ñaõ may y xong, y Yeát-sæ-na ñaõ xuaát, ñöôïc y dö phaân bieät neân chöùa; neáu khoâng phaân bieät maø chöùa thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeå-ca.” Theá Toân cheá hoïc xöù naøy cho caùc ñeä töû Thanh vaên roài, luùc Phaät ñang ôû taïi thaønh Vöông Xaù trong Truùc Laâm thì cuï thoï Ñaïi Ca-dieáp-ba ñang ôû trong moät thaát nhoû nôi A-lan-nhaõ beân caïnh thaønh naøy. Coù moät cö só trong ñeâm suy nghó: “Khoâng bieát luùc naøo gaëp ñöôïc toân giaû Ñaïi Ca- dieáp-ba laø baäc ñöôïc haøng nhôn thieân cuùng döôøng, ta seõ cuùng thöùc aên vaø daâng cuùng moät chieác y thöôïng haïng do chính tay ta may”. Tuy thöôøng suy nghó nhö vaäy nhöng maõi vaãn chöa ñöôïc nhö nguyeän, moät hoâm cö só ñem chieác y thöôïng haïng ñoù ñeán choã cuï thoï A-nan-ñaø baïch: “Ñaïi ñöùc coù bieát thaùnh giaû Ñaïi Ca-dieáp-ba hieän nay ôû ñaâu khoâng?”, A-nan-ñaø noùi: “Hieàn thuû, nghe noùi thaùnh giaû hieän ôû moät thaát nhoû nôi A-lan-nhaõ”, Cö só hoûi: “Ñaïi ñöùc coù bieát khi naøo thaùnh giaû ñeán ñaây khoâng?”, A-nan- ñaø noùi: “Nhaát ñinh vaøo ngaøy möôøi laêm boá taùt thaùnh giaû seõ ñeán”, Cö só noùi: “Ñaïi ñöùc bieát thôøi, trong ñeám khuya con suy nghó… nhö ñoaïn vaên treân… do chính tay con may nhöng maõi ñeán nay vaãn chöa maõn nguyeän. Ñaïi ñöùc, chieác y con ñònh cuùng hieän coù mang theo ñaây, vì con baän roän nhieàu vieäc neân con raât mong ñaïi ñöùc daâng chieác y naøy cho thaùnh giaû Ñaïi Ca-dieáp-ba giuøm con, xin thöông xoùt”. Cuï thoï A-nan-ñaø nghe roài suy nghó: “Ta neáu thoï y naøy thì traùi lôøi Theá Toân daïy, neáu ta khoâng nhaän thì laøm trôû ngaïi thí chuû tu phöôùc, ngaøi Ñaïi Ca-dieáp-ba cuõng maát lôïi y. Nay ta ñem y naøy ñeán hoûi Theá Toân ñeå Phaät laáy vieäc naøy laøm nhaân duyeân khai cho chöùa”. Nghó roài A-nan-ñaø lieàn nhaän y, sau khi cö só ra veà A- nan-ñaø lieàn mang y naøy ñeán choã Phaät, ñaûnh leã roài ngoài moät beân ñem söï vieäc treân baïch Phaät. Phaät baûo A-nan-ñaø: “Laønh thay A-nan-ñaø, ta chöa khai cho maø thaày ñaõ döï bieát tröôùc. Neáu coù Baø-la-moân, cö só cuùng y cho

Bí-soâ, caùc Bí-soâ neân thoï nhaän giuøm cho hoï, neân xaû y cuõ thoï y môùi”. Caùc Bí-soâ nghe Phaät noùi lôøi naøy nhöng chöa hieåu xaû y cuõ nhö theá naøo, Phaät baûo: “Mang y cuõ vaø y dö ñeán choã Thaân giaùo sö hay Quyû phaïm sö, khôûi töôûng kyù gôûi roài giöõ ñeå thoï duïng”. Caùc Bí-soâ khoâng taùc phaùp phaân bieät caát chöùa moät thôøi gian laâu, Theá Toân bieát roài lieàn baûo caùc Bí-soâ: Ta quaùn

thaáy möôøi coâng ñöùc lôïi neân cheá hoïc xöù naøy cho caùc Bí-soâ nhö sau: “Neáu laïi coù Bí-soâ may y ñaõ xong, y Yeát-sæ-na ñaõ xuaát, nhaän ñöôïc y dö ñöôïc chöùa caát trong voøng möôøi ngaøy, khoâng taùc phaùp phaân bieät ñöôïc chöùa, neáu chöùa quaù thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeå-ca”. Neáu laïi coù Bí-soâ may y ñaõ xong, y Yeát-sæ-na ñaõ xuaát: Coù boán caâu, moät laø coù may y roài khoâng phaûi xuaát y Yeát-sæ-na, hai laø coù xuaát y Yeát- sæ-na khoâng phaûi may y roài, ba laø coù xuaát y Yeát-sæ-na , may y cuõng xong roài, boán laø coù khoâng phaûi may y roài, cuõng khoâng phaûi xuaát y Yeát-sæ-na. Caâu ñaàu nghóa laø neáu Bí-soâ giaët nhuoäm may thaønh y roài nhöng Taêng chöa xuaát y Yeát-sæ-na. Caâu thöù hai nghóa laø neáu Bí-soâ may y chöa xong, Taêng ñaõ xuaát y Yeát-sæ-na. Caâu thöù ba nghóa laø neáu Bí-soâ may y xong roài, Taêng laïi xuaát y Yeát-sæ-na. Caâu thöù tö nghóa laø neáu Bí-soâ may y chöa xong, y Yeát-sæ-na chöa xuaát. Nhaän ñöôïc y dö chöùa trong voøng möôøi ngaøy töùc laø möôøi ñeâm, y dö laø ngoaøi y ñaõ thoï trì coøn coù y khaùc, laøm phaùp phaân bieät ñöôïc chöùa, neáu chöùa quaù möôøi ngaøy thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeå-ca, vaät naøy neân xaû, toäi kia neân saùm. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo?: Neáu Bí-soâ ngaøy ñaàu trong thaùng nhaän ñöôïc y, trong voøng möôøi ngaøy neân trì, neân xaû, neân taùc phaùp, neân cho ngöôøi. Neáu khoâng trì, khoâng xaû, khoâng taùc phaùp, khoâng cho ngöôøi ñeán ngaøy thöù möôøi moät maët trôøi moïc lieàn phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeå-ca. Neáu Bí-soâ ngaøy thöù moät ñöôïc y, ngaøy thöù hai khoâng ñöôïc y, ngaøy thöù ba ñöôïc y cho ñeán ngaøy thöù möôøi ñöôïc y, khoâng trì cho ñeán ngaøy thöù möôøi moät maët trôøi moïc, y ñaõ ñöôïc trong chín ngaøy ñeàu phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeå-ca. Nhö vaäy cho ñeán y ñaõ ñöôïc trong taùm ngaøy… tuøy soá ngaøy nhieàu ít ñöôïc y, chuaån theo ñaây neân bieát. Neáu Bí-soâ ngaøy thöù nhaát ñöôïc y, ngaøy thöù hai ñöôïc y, trong voøng möôøi ngaøy y ñaõ ñöôïc tröôùc neân trì, y ñaõ ñöôïc sau neân xaû, coù theå döïa theo ñaây neân bieát. Neáu khoâng taùc phaùp ñeán ngaøy thöù möôøi moät maët trôøi moïc , y ñaõ ñöôïc trong hai ngaøy ñeàu phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeå-ca. Nhö vaäy cho ñeán ba ngaøy… ñöôïc y, chuaån theo ñaây neân bieát. Neáu Bí-soâ moät ngaøy ñöôïc hai y, cho ñeán hai ngaøy… ñöôïc y ñeàu neân taùc phaùp gioáng nhö tröôùc. Neáu khoâng taùc phaùp ñeán ngaøy thöù möôøi

moät maët trôøi moïc lieàn phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeå-ca. Neáu Bí-soâ moät ngaøy nhaän ñöôïc nhieàu y, ngaøy thöù hai veà sau cuõng nhaän ñöôïc nhieàu y ñeàu taùc phaùp gioáng nhö tröôùc. Neáu khoâng taùc phaùp ñeán ngaøy thöù möôøi moät maët trôøi moïc phaïm toäi ñoàng nhö tröôùc. Nhöõng tröôøng hôïp naøy ñeàu do caùi tröôùc nhieãm caùi sau noái tieáp nhau phaùt sanh toäi loãi. Neáu Bí-soâ coù y phaïm Xaû ñoïa, y naøy khoâng xaû, khoâng traûi qua ñeâm, toäi kia khoâng thuyeát hoái, neáu nhaän theâm caùc y khaùc ñeàu phaïm Xaû ñoïa. Neáu y phaïm Xaû ñoïa cuûa Bí-soâ naøy tuy xaû, khoâng traûi qua ñeâm, toäi kia khoâng thuyeát hoái, caùc y ñaõ ñöôïc khaùc ñeàu phaïm Xaû ñoïa. Neáu xaû y, traûi qua ñeâm toäi kia khoâng thuyeát hoái, caùc y ñaõ ñöôïc khaùc ñeàu phaïm Xaû ñoïa vì do caùi tröôùc nhieãm. Neáu Bí-soâ chöùa y dö ñaõ phaïm Xaû ñoïa, khoâng laøm ba vieäc thì taát caû y ñaõ ñöôïc

hoaëc laø baùt, ñaûy ñöïng baùt, ñaûy loïc nöôùc… cho ñeán nhaän baát cöù tö cuï gì cuûa sa moân ñeàu phaïm Ni-taùt-kyø-ba- daät-ñeå-ca, vì do caùi tröôùc nhieãm. Neáu xaû y, traûi qua ñeâm, toïâi kia thuyeát hoái, nhaän ñöôïc caùc y khaùc ñeàu khoâng phaïm. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø ngöôøi phaïm ban ñaàu hoaëc si cuoàng taâm loaïn, bò thoáng naõo böùc baùch. (ngaøy thöù nhaát noùi roõ veà töôùng phaïm vaø phaùp thöùc ba vieäc, nhöõng giôùi sau vôùi nhöõng vieäc töông tôï ñeàu khoâng noùi laïi töôùng phaïm nöõa, Caùc giôùi töôùng khaùc khoâng ñoàng thì tuøy theo vieäc seõ bieät neâu).

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.